

Legislativní změny v oblasti chemických látek a směsí a prevence závažných havárií

MUDr. Marie Adámková

Změny pro léta 2016 - 2017

Chemické látky a směsi

Nařízení (ES) 1278/2008 CLP

- ✓ plně účinné od 1.června 2015
- ✓ zbývá poslední přechodné opatření:

směsi klasifikované, označené a zabalené podle směrnice 1999/45/EHS a uvedené na trh

před 1.červnem 2015

nemusí být znovu označeny a zabaleny podle tohoto nařízení

do 1. června 2017

Národní legislativa

- ✓ zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)

Poslední změny zákona:

- ✓ **s účinností k 1. červnu 2015**
- ✓ změna zákona v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 324/2016 Sb., o biocidech
s účinností od 21. září 2016

Chemický zákon

Upravuje pouze:

- ✓ Zásady správné laboratorní praxe
- ✓ výkon státní správy
- ✓ poskytování informací
- ✓ sankce (národní legislativa + EU)

Související právní předpisy

Závažné havárie

EU

- ✓ Seveso III o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES

implementovat do 1. června 2015

ruší směrnici 96/82/ES Seveso II od 1. června 2015.

ČR:

- ✓ zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)

účinnost od 1. září 2015

ruší zákon č. 59/2002 Sb. od 1. září 2015, včetně prováděcích předpisů

Důvody změny

- ✓ harmonizace s EU (nařízení (ES) CLP)
- ✓ promítnutí zkušeností z uplatňování předešlé legislativy

Metodické pokyny platné od 1. června 2016

- ✓ pro postup při stanovení limitů akutní toxicity pro posouzení rizik závažné havárie podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
- ✓ k identifikaci a vyhodnocení domino efektů podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
- ✓ pro stanovení zranitelnosti životního prostředí a hodnocení dopadů havárií s účastí nebezpečné látky na životní prostředí
- ✓ pro zařazení objektu podle zákona č. 224/2015 Sb.
- ✓ pro zpracování písemných podkladů pro stanovení zóny havarijního plánování a pro vypracování vnějšího havarijního plánu podle zákona č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií

zveřejněné ve Věstníku Ministerstva životního prostředí

Související právní předpisy

Biocidy

- ✓ zákon č. 324/2016 Sb. o biocidních přípravcích a účinných látkách a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o biocidech)

účinnost od 21. září 2016

- ✓ **změna:**
- ✓ oznamovací povinnost podle § 22 zákona č. 350/2011 Sb. u směsí nebo detergentů, které jsou biocidními přípravky a byly povoleny k uvedení na trh podle zákona č. 120/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, musí být splněna

nejpozději do 21. března 2017

Další legislativní změny

Integrovaný registr znečišťování

Novela zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů

- ✓ cíl novely: snížení počtu ohlašovatelů do IRZ a tím snížení jejich administrativní zátěže, zejména s důrazem na menší a střední podnikatelské subjekty

Změny

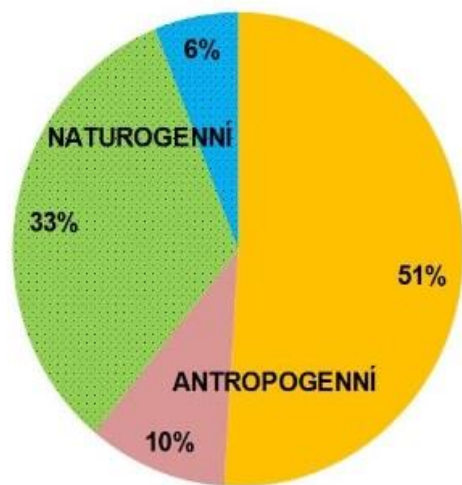
- ✓ správcem integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí je Ministerstvo životního prostředí
- ✓ přepracovaná příloha „Činnosti podle § 3 odst. 2” tj. provozovatel, kterým je podnikající fyzická nebo právnická osoba provozující provozovnu, kterou tvoří jedna nebo více stacionárních technických jednotek provozovaných v jedné lokalitě, v níž je prováděna činnost se **stanovenou prahovou hodnotou** pro kapacitu uvedená v příloze, **ohlašuje** ministerstvu životního prostředí **úniky a přenosy znečišťujících látek a přenosy odpadů**

účinnost od 1. srpna 2016

Analýza hrozeb pro ČR schválená usnesením vlády č. 369/2016

- ✓ posouzení zdrojů rizik na území ČR
- ✓ na základě analýzy vybrány nejzávažnější s potenciálem přejít do krizové situace
- ✓ nový seznam krizových situací
- ✓ vypracování nových typových plánů pro řešení krizových situací
- ✓ bezpečnostní dokumentace

Kategorie nebezpečí na celkovém počtu podrobených detailní analýze Zdroj: HZS

■ technogenní ■ sociogenní ■ abiotická ■ biotická

Postup

zdroje rizik na území ČR

72 typů nebezpečí, 54 + 46

nejzávažnější s potenciálem přejít do krizové situace
(22)

vypracování nových typových plánů (gestoři)

zohlednění v bezpečnostní dokumentaci

Kritéria hodnocení rizika

- ✓ dopady na životy a zdraví osob
- ✓ dopady na životní prostředí
- ✓ ekonomické dopady
- ✓ společenské dopady

Indikátory

- ✓ frekvence možné aktivace nebezpečí
- ✓ smrtelné dopady
- ✓ ohrožení osob
- ✓ omezení osob
- ✓ dopady na životní prostředí
- ✓ doba trvání omezujícího stavu
- ✓ omezení společnosti
- ✓ ekonomické dopady

Posouzení zdrojů rizik na území ČR

- ✓ identifikace nebezpečí (hrozeb)
- ✓ multikriteriální analýza rizik
- ✓ hodnocení rizik:
  - ▶ přijatelná (úroveň rizika 0 - 10);
  - ▶ podmíněčně přijatelná (úroveň rizika 11 - 29);
  - ▶ nepřijatelná (úroveň rizika 30 a výše).

Závažné zdroje rizik pro člověka a životní prostředí

- ✓ přírodního původu (extrémy počasí - srážky, vítr, teplota)
- ✓ antropogenního původu (průmyslové havárie, terorismus)

Definice

- ✓ **krizová situace (katastrofa)** je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (krizové stavy)
- ✓ **krizové řízení** je souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení

podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Typy krizových situací od 2016 (výběr)

Podle Analýzy hrozeb pro ČR

Přírodního původu:

- ✓ Povodeň MŽP
- ✓ **Přítalová povodeň** MŽP
- ✓ **Vydatné srážky** MŽP
- ✓ **Dlouhodobé sucho** MŽP
- ✓ **Extrémně vysoké teploty** MŽP
- ✓ **Extrémní vítr** MŽP

Vyřazena byla krizová situace „Dlouhodobá inverzní situace“

Typy krizových situací

Podle Analýzy hrozeb pro ČR:

Antropogenního původu:

- ✓ **zvláštní povodeň** MZem
- ✓ únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení (dříve „**Havárie velkého rozsahu způsobené vybranými nebezpečnými chemickými látkami**“) MV

Další krizové situace

antropogenního původu

- ✓ Narušení dodávek potravin velkého rozsahu MZe, MPO
- ✓ Narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací ČTÚ, MPO
- ✓ Narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury NBÚ, MV
- ✓ Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu MZe
- ✓ Narušení dodávek plynu velkého rozsahu MPO, MV
- ✓ Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu SSHR, MPO
- ✓ Radiační havárie SÚJB, MV
- ✓ Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu MPO

Typové plány

- ✓ **Typový plán** je dokument, kterým příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad stanoví typové postupy, zásady a opatření pro řešení konkrétního druhu krizové situace identifikovaného v Analýze hrozeb pro ČR jako nebezpečí s nepřijatelným rizikem, pro které lze odůvodněně předpokládat vyhlášení krizového stavu
- ✓ Metodický pokyn ke zpracování typových plánů
- ✓ Termín **dokončení 31. prosince 2017**

Krizové plánování x Havarijní plánování

- ✓ **Krizové plánování (krizové plány)**
  - podle zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon
  - zpracovávají: ministerstva, kraje, obce
  - pro krizové stavy (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu)
- ✓ **Havarijní plánování (havarijní plány)**
  - podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
  - zpracovávají: provozovatelé B (vnitřní plán) a kraje ve spolupráci s dotčenými subjekty (vnější plán)

► **Děkuji vám za pozornost**